

2026. évi ... törvény

az elmúlt rendszer titkosszolgálati tevékenységének teljes körű feltárásáról és az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltáráról

[1] A demokratikus jogállam működésének nélkülözhetetlen feltétele a múlt megismerhetősége és a közintézmények működésének átláthatósága. Az egyes történeti iratokhoz és dokumentumokhoz való hozzáférés nem csupán elősegíti a tudományos kutatást, hanem a társadalmi bizalmat is erősíti, illetve hozzájárul a nemzeti emlékezet hiteles megőrzéséhez.

[2] Az Országgyűlés az elmúlt rendszer titkosszolgálati tevékenységének feltárásáról és az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára létrehozásáról szóló 2003. évi III. törvény elfogadásával döntött az az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára létrehozásáról, amely működésével a mai napig hozzájárul az elmúlt rendszer állambiztonsági szolgálatainak tevékenységének megismeréséhez és az áldozatok információk kárpótlásához. Az Országgyűlés elismeri, hogy az e levéltári iratanyag a nemzet közös történeti örökségének részét képezi, így az e források megismerése nem kizárólag a tudományos közösség érdeke, hanem azt is elősegíti, hogy a magyar társadalom, az érintettek és leszármazóik múltjukat megismerhessék és értelmezhessék.

[3] Az Országgyűlés fontos közérdeknek tekinti, hogy a közfeladatot ellátó szervek által keletkeztetett, illetve őrzött dokumentumok a lehető legszélesebb körben kutathatóvá és hozzáférhetővé váljanak. A nyilvánosság főszabálya erősíti a közélet átláthatóságát, továbbá elősegíti a történeti tények feltárását, ezáltal pedig hozzájárul a közéletben folyó vitákhoz, illetve a demokratikus közvélemény kialakulásához.

[4] Az Országgyűlés ugyanakkor megerősíti azt is, hogy az iratok nyilvánosságának biztosítása során az emberi méltóság, a magánélet tiszteletben tartása és a személyes adatok, valamint az elhunytakhoz fűződő kegyeleti jog védelme alapvető követelmény. A Levéltárban kezelt iratok történeti kutatását és a múltat megismerni kívánó polgárok informálódását olyan garanciák mellett kell érvényesíteni, amelyek az érintettek jogait és jogos érdekeit megfelelően oltalmazzák, ugyanakkor amelyek megfelelő figyelemmel vannak a közérdekű adatok megismeréséhez való jog és az információk kárpótlás érvényesítésére is.

[5] Az Országgyűlés célja olyan korszerű szabályozás megteremtése, amely – a digitális technológiák lehetőségeit is felhasználva, a Levéltár hivatalos honlapján keresztül – elősegíti az iratok megismerhetőségét, kutathatóságát és hosszú távú megőrzését.

[6] Az Országgyűlés e törvény elfogadásával végül kifejezésre juttatja azt is, hogy az információk szabadság, a múlt feltárása és a közéleti nyilvánosság egymást erősítő alkotmányos értékek. A történeti forrásokhoz való hozzáférés biztosítása a jövő nemzedékei iránti felelősségből fakadó kötelezettség is, a szabályozás hozzájárul a demokratikus közösség önismeretéhez is.

[7] E törvény az 1956-os forradalom és szabadságharc kitörésének hetvenedik évfordulója előtt lép hatályba. Az Országgyűlés ezzel is kifejezi azon meggyőződését, hogy a szabadság örökségéhez nemcsak a politikai önrendelkezés, hanem a múlt megismerésének szabadsága, a közügyek átláthatósága és a történelmi igazságok megismerése is hozzátartozik.

1. A törvény hatálya

1. §

(1) E törvény hatálya kiterjed a következő iratokra és adatokra:

- a) a Belügyminisztérium volt III. Főcsoportfőnökségénél, ennek területi és helyi szerveinél, illetve elődeiknél (a Magyar Államrendőrség budapesti és vidéki főkapitányságának Politikai Rendészeti Osztályain és a Gazdasági Rendészeti Osztályok operatív csoportjaiban, a Magyar Államrendőrség Államvédelmi Osztályánál, a Belügyminisztérium Államvédelmi Hatóságánál, az Államvédelmi Hatóságnál, 1953 és 1956 között a Belügyminisztérium államvédelmi feladatokat ellátó szervezeti egységeinél, a Belügyminisztérium Politikai Nyomozó Főosztályánál), a Belügyminisztérium Határőrség Felderítő Osztályánál, valamint a Honvédelmi Minisztérium volt Katonapolitikai Osztályán, a Katonapolitikai Csoportfőnökségén, a Katonai Elhárító Főcsoportfőnökségén, a IV. Főcsoportfőnökségén, a Magyar Néphadsereg Vezérkara 2. Csoportfőnökségén, a Belügyminisztérium volt Külügyi Osztályánál, a Nemzetközi Kapcsolatok Osztályánál, a Belbiztonsági Osztályánál, az Állambiztonsági Operatív Nyilvántartó Osztályánál keletkezett vagy irattári anyagukba tartozott iratok,
- b) az a) pontban fel nem sorolt, de a Belügyminisztérium volt III. Főcsoportfőnökségénél és elődeinél, a Honvédelmi Minisztérium volt Magyar Néphadsereg Vezérkara Felderítő Csoportfőnökségénél és elődeinél keletkezett és irattári anyagukba tartozott iratok,
- c) a Belügyminisztérium Személyzeti Főosztályánál a Belügyminisztérium III. Főcsoportfőnökségének alkalmazottaival és a „titkos”, illetve a „szigorúan titkos” állományú munkatársaival kapcsolatban keletkezett és irattári anyagukba tartozott iratok,
- d) az egyes fontos, valamint közbizalmi és közvélemény-formáló tisztségeket betöltő személyeket ellenőrző bizottságnál keletkezett és irattári anyagukba tartozott iratok,
- e) az 1945. január 1. és 1960. április 1. között a magyar hatóságok határozata alapján végrehajtott, zárt táborszerű fogva tartásra (internálás, kényszermunka), közbiztonsági őrizetre, kényszerlakhely kijelölésre (kitelepítés) vonatkozó iratokból a Belügyminisztériumban kialakított gyűjtemény,
- f) az egykori Belügyminisztériumban vagy más államigazgatási szervnél keletkezett, valamint a már más közlevéltárakban és nyilvános magánlevéltárakban őrzött államvédelmi, illetve állambiztonsági adatokat is tartalmazó iratok másolatai.

(2) E törvény alkalmazásában:

1. *anonimizálás*: a személyes adat személyazonosításra alkalmatlanná tétele az érintett és a személyes adat közti kapcsolat felismerését kizáró technikai eljárással;
2. *állambiztonsággal együttműködő személy*: az a személy, aki az e törvény hatálya alá tartozó iratokat keletkeztető szervezetekkel titkos együttműködést vállalt vagy ténylegesen folytatott, részükre jelentést adott vagy egyéb módon információt szolgáltatott, feladatot hajtott végre vagy operatív tevékenységükhöz más módon hozzájárult, továbbá az a személy, akit az e törvény hatálya alá tartozó iratokat keletkeztető szervezetek „hivatalos kapcsolatként”, „társadalmi kapcsolatként” vagy „alkalmi kapcsolatként” tartottak nyilván;
3. *B-dosszié*: a beszerzett vagy sikertelenül beszervezni próbált személyre vonatkozó anyagok – így különösen fényképes kérdőív, adatlap, önéletrajz, környezettanulmány, beszerzési nyilatkozat, jelentés a beszerzés lefolyásáról, kiképzési terv, jelentés a kapcsolattartási módszerekről – összegyűjtésére szolgáló dosszié;
4. *B-napló*: a B-dossziék irattározásakor használt nyilvántartó könyv;
5. *érintett*: minden olyan természetes személy, akinek személyes adata az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára kezelésében levő iratokban bármilyen jogcímen szerepel;
6. *harmadik személy*: a hivatásos alkalmazott, a megfigyelt személy és az állambiztonsággal együttműködő személy fogalma alá nem eső más természetes személy, akiről az 1. § (1)

- bekezdés a)–b) pontjában meghatározott iratokat keletkeztető szervezetek adatokat kezeltek;
7. *hatos karton*: az állambiztonsági hálózati nyilvántartás részét képező, a beszervezettekről és a meghíúsult beszervezések személyeiről kiállított – 6-os számmal jelzett – karton, a karton első oldalán a beszervezett személyes adatai, a hátoldalán a beszervezéssel kapcsolatos adatok találhatók;
  8. *hivatasos alkalmazott*: az a személy, aki az e törvény hatálya alá tartozó iratokat keletkeztető szervezetekkel hivatasos szolgálati viszonyban állt, ideértve a „titkos” és a „szigorúan titkos” állományú munkatársakat is;
  9. *hozzátartozó*: a házastárs, az élettárs – feltéve, hogy a házasság, illetve az élettársi közösség az irat keletkezésekor és az érintett halálakor is fennállt –, az egyeneságbeli rokon, az örökbefogadott, a mostoha- és nevelt gyermek, az örökbefogadó, a mostoha- és nevelőszülő, a testvér, továbbá az élettárs, az egyeneságbeli rokon házastársa, a házastárs egyeneságbeli rokona és testvére, és a testvér házastársa, gyermeke;
  10. *irat*: a köziratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló a köziratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló 1995. évi LXVI. törvény (a továbbiakban: Ltv.) 3. § c) pontjában meghatározott irat;
  11. *kérelmező*: az érintett, a tudományos kutató és a 10. § szerint az adatokat megismerő személy;
  12. *mágnesszalagon tárolt adat*: az állambiztonsági szolgálatok által az Egységes Gépi Prioráló Rendszerben tárolt adatokról mágnesszalag adathordozón, archiválási célból készített fizikai másolat;
  13. *megfigyelt személy*: az a természetes személy, akiről az 1. § a) pontjában meghatározott iratokat keletkeztető szervezetek célzottan, nyílt vagy titkos információgyűjtés során adatokat gyűjtöttek;
  14. *nemzetbiztonsági érdek*: a nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló a nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvény 74. § a) pontjában meghatározott érdek.

(3) Minden egyes adattal kapcsolatosan külön kell megállapítani azt, hogy az érintett állambiztonsággal együttműködő személynek, megfigyelt személynek, hivatasos alkalmazottnak, vagy harmadik személynek minősül-e. Az érintett jogállását az adott adat tekintetében annak vizsgálata alapján kell megállapítani, hogy az adat felvétele milyen célt szolgált.

2. Az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára tevékenysége, jogállása

2. §

Az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára (a továbbiakban: Levéltár) alapvető feladata az e törvény hatálya alá eső iratok – a tudományos kutatók és a múltat megismerni kívánó állampolgárok általi – kutatásának és kutathatóságának elősegítése, illetve az ehhez kapcsolódó szolgáltatások nyújtása.

3. §

(1) A Levéltár központi költségvetési szerv, amely az Országgyűlés költségvetési fejezetén belül önálló címet alkot. A Levéltár gazdasági szervezettel rendelkezik.

(2) A Levéltár főigazgatója a Levéltár működéséről az Országgyűlés 6. §-ban meghatározott bizottságainak évente beszámol.

4. §

(1) Az 1. § (1) bekezdésében meghatározott iratokat és adatokat a Levéltár jogosult átvenni és kezelni, kivéve, ha arra a közfeladatot ellátó szervnek ügyviteli szempontból még rendszeresen szüksége van.

(2) A Levéltár jogosult átvenni és kezelni a nemzetbiztonsági szolgálatok iratait.

5. §

A Levéltár

- a) az e törvényben meghatározott feltételekkel biztosítja az érintettek számára személyes adataik megismeréséhez való joguk gyakorlását;
- b) az e törvényben meghatározott feltételekkel biztosítja a kutatási tevékenység folytatását;
- c) ellátja az Ltv.-ben meghatározott feladatokat;
- d) feltárja, nyilvántartja és gyűjti, illetve másolatban beszerzi a magyar vonatkozású külföldi állambiztonsági anyagot;
- e) másolatot készít a más levéltárba került és államvédelmi, illetve állambiztonsági adatokat is tartalmazó iratokról azzal, hogy a másolatkészítés lehetőségét az érintett levéltár biztosítja,
- f) gondoskodik az e törvényben meghatározott adatok, illetve az azokat tartalmazó iratok nyilvános közzétételéről, továbbá a d) pont szerinti feltáró tevékenysége keretében a nyilvánosságot tájékoztatja.

6. §

(1) A Levéltár élén főigazgató áll. A főigazgatót és a főigazgató véleményének kikérése után helyettesét az Országgyűlés elnöke hat évre nevezi ki. A jelöltek kiválasztása nyilvános pályázat útján történik. A jelöltek akkor nevezhetők ki, ha az Országgyűlés nemzetbiztonsági ügyekkel foglalkozó bizottsága, valamint kulturális- és sajtóügyekkel foglalkozó bizottsága előzetesen meghallgatta őket.

(2) A Levéltár főigazgatójának és helyettesének megbízatása megszűnik

- a) a megbízatási időtartam lejártával,
- b) a lemondásával,
- c) a halálával,
- d) a felmentésével,
- e) a tisztségére való méltatlanságának megállapításával, valamint
- f) összeférhetlenség megállapításával.

(3) Az Országgyűlés elnöke a Levéltár főigazgatóját, illetve a főigazgató-helyettesét felmenti, ha neki fel nem róható okból kilencven napon túlmenően nem képes eleget tenni megbízatásából eredő kötelezettségeinek.

(4) Az Országgyűlés elnöke a Levéltár főigazgatójának, illetve a főigazgató-helyettesének tisztségre való méltatlanságát megállapítja, ha a bíróság jogerős ügydöntő határozatával szándékos bűncselekmény elkövetésében bűnösségét megállapította, illetve ha neki felróható okból kilencven napon túlmenően nem tesz eleget megbízatásából eredő kötelezettségeinek.

(5) Nem lehet a Levéltár főigazgatója, főigazgató-helyettese az,

- a) aki a kinevezés időpontját megelőző tíz évben a Kormány tagja, a miniszterelnök politikai igazgatója, államtitkár, közigazgatási államtitkár, helyettes államtitkár, párt országos szervének tisztségviselője vagy alkalmazottja volt, valamint
- b) aki a volt BM III. Főcsoportfőnökség és elődei alkalmazásában állt, vagy azok jelentéseit megkapta, illetve e szervekkel kapcsolatban álló állambiztonsággal együttműködő személy volt.

(6) A Levéltár főigazgatója, főigazgató-helyettese a tudományos, az oktatói, a művészeti, a szerzői és szabadalmi jogi védelem alá eső, továbbá lektori, szerkesztői tevékenységre irányuló megbízási jogviszony kivételével más megbízást nem fogadhat el, kereső foglalkozást nem folytathat, nem lehet gazdasági társaság vezető tisztségviselője, felügyelőbizottság tagja.

(7) A Levéltár főigazgatója, főigazgató-helyettese az összeférhetetlenségre alapot adó valamely okot annak keletkezését követően haladéktalanul bejelenti az Országgyűlés elnökének. Az összeférhetetlenségi okot a kinevezéstől, illetőleg a keletkezésétől számított 30 napon belül meg kell szüntetni, ennek hiányában az Országgyűlés elnöke a Levéltár főigazgatója, főigazgató-helyettese összeférhetetlenségét megállapítja.

(8) A kinevezés és a felmentés kivételével a munkáltatói jogokat a Levéltár főigazgatója tekintetében az Országgyűlés Hivatala főigazgatója gyakorolja.

(9) A Levéltár munkatársaira a különleges jogállású szervekről és az általuk foglalkoztatottak jogállásáról szóló törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

(10) A Levéltár főigazgatója a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Kit.) 1. melléklet I. pontjában foglalt Illetménytábla szerinti közigazgatási államtitkári illetmény felső határának megfelelő illetményre, a főigazgató-helyettes a Kit. 1. melléklet I. pontjában foglalt Illetménytábla szerinti helyettes államtitkári illetmény felső határának megfelelő illetményre jogosult. A Levéltár főigazgatója és a főigazgató-helyettese egyéb juttatásait az Országgyűlés elnöke állapítja meg.

(11) A Levéltár főigazgatója és a főigazgató-helyettese minden naptári évben húsz munkanap vezetői pótszabadság igénybevételére jogosult.

7. §

(1) A főigazgató a Levéltár által kezelt, a minősített adatok védelmére szolgáló rendszerek és intézkedések adatai tekintetében a minősített adat védelméről szóló törvény szerinti minősítői jogkört gyakorol.

(2) A Levéltár működésére az Ltv. szabályait az e törvényben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni. Az Ltv. 28. §-a a Levéltár eljárására nem alkalmazható.

(3) A nemzetbiztonsági szolgálatoktól átvett és kezelt iratok tekintetében az Ltv. szabályait kell alkalmazni.

(4) A Levéltár az e törvény alapján anonimizáltan megismerhető adatokat olyan módon teszi hozzáférhetővé a kérelmező számára, hogy az adatokat tartalmazó irat másolatát átadja, és a kérelmező számára nem megismerhető adatokat azon olvashatatlaná teszi. A megfigyelt számára minden, az iratokról készült másolatot soron kívül és térítésmentesen kell biztosítani.

(5) A Levéltár a minősített adatok vonatkozásában gondoskodik a minősítettadat-védelmi szabályok betartásáról.

(6) A Levéltár gondoskodik az átvett, valamint a keletkező iratok egységes szempontok alapján történő nyilvántartásáról és kezeléséről.

3. A Levéltárban kezelt adatok érintettek és harmadik személyek általi megismerhetősége, tudományos kutatása

8. §

(1) Az 1. § (1) bekezdése szerinti iratok kizárólag az Ltv. szabályai alapján, a Levéltárban selejtezhettek.

(2) A közfeladatot ellátó szervnél őrzött olyan iratot, amely a Levéltár illetékességébe tartozik – ha szükséges, másolat elkészítését követően –, a Levéltárnak át kell adni. Amennyiben az irat más dokumentumoktól fizikailag nem választható szét, másolati példányt kell kiadni.

(3) A Levéltár megőrzésébe került olyan iratot, amely más szerv már közlevéltárban vagy nyilvános magánlevéltárban őrzött irattári anyagának szerves részét képezi, és nem tartozik a Levéltár illetékességébe tartozó iratok körébe, a Levéltár – a szükséges másolatok elkészítését követően – az iratokat őrző levéltárnak adja át. Amennyiben az irat más dokumentumtól fizikailag nem választható szét, másolati példányt kell kiadni.

9. §

(1) A megfigyelt és a harmadik személy a rá vonatkozó adatokat, továbbá

- a) a személyes érintkezéseit rögzítő vagy leíró adatokat,
- b) azokat az iratokat, amelyeknek a személyes adatokkal együtt történő megismerését az irat keletkezésekor hatályos jogszabály lehetővé tette,
- c) a róla szóló anyagban lévő és e törvény alapján bárki által megismerhető adatokat megismerheti.

(2) A megfigyelt személy megismerheti a róla jelentő, illetve vele foglalkozó állambiztonsággal együttműködő személy, hivatásos alkalmazott természetes személyazonosító adatait.

(3) A megfigyelt személy, illetve a harmadik személy megismerheti és a harmadik személy, illetve a megfigyelt személy hozzájárulásával nyilvánosságra hozhatja a megfigyelt és a harmadik személy között történt személyes érintkezéseket – így különösen valamely személyes találkozásról, beszélgetésről gyűjtött – rögzítő vagy leíró adatokat.

(4) A megfigyelt nyilvánosságra hozhatja az (1)–(2) bekezdés alapján megismert adatokat, más megfigyelt és harmadik személy személyes adatainak kivételével.

(5) A állambiztonsággal együttműködő személy és a hivatásos alkalmazott megismerheti és nyilvánosságra hozhatja a kizárólag vele kapcsolatba hozható személyes adatokat.

(6) A megfigyelt vagy harmadik személy halálát követően az elhunytat életében megillető jogok az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 25. §-a szerint érvényesíthetők, azzal, hogy kifejezett rendelkezés hiányában – illetve, ha azt az elhunyt írásban nem tiltotta meg vagy azt törvény

nem zárja ki – az érintett hozzátartozója az elhunytat még életében megillető hozzáférés jogát időbeli korlátozás nélkül gyakorolhatja.

(7) Az érintett az iratokban szereplő, rá vonatkozó adatok tekintetében a személyes adatok védelmére vonatkozó előírások szerinti helyesbítéshez való jogát kizárólag kiegészítő nyilatkozat útján történő kiegészítéssel gyakorolhatja. Ha az érintett az iratra vonatkozóan e jogát gyakorolja, a Levéltár haladéktalanul intézkedik e nyilatkozatának az iratok közötti elhelyezéséről, továbbá – ha az érintett irat 14. § szerinti közzétételére sor került – a nyilvánosságra hozott iratok között történő oldalhú közzétételéről.

10. §

(1) Anonimizált formában bárki megismerheti és nyilvánosságra hozhatja a Levéltárban kezelt iratokat.

(2) Az érintett adatai a halálozási évét követő öt év után – a (3)–(4) bekezdés keretei között – anonimizálás nélkül megismerhetők. Ha a halálozás éve nem ismert, a védelmi idő az érintett születésétől számított kilencven év, ha pedig a születés és a halálozás időpontja sem ismert, az irat keletkezésétől számított hatvan év.

(3) Az érintett halálozási évét követő hatvan évig anonimizáltan sem ismerhetők meg a faji eredetre, a nemzeti, nemzetiségi és etnikai hovatartozásra, a vallásos vagy más világnézeti meggyőződésre, az egészségi állapotra, kóros szenvedélyre és szexuális életre vonatkozó adatok. Ha a halálozás éve nem ismert, a védelmi idő az érintett születésétől számított százhusz év, ha pedig a születés és a halálozás időpontja sem ismert, az irat keletkezésétől számított kilencven év.

(4) Nem kell anonimizálni azokat az (1) és (3) bekezdés szerinti adatokat,

- a) amelyeket nyilvános vagy a közönség részére nyitva álló rendezvényeken közszereplésekkel kapcsolatban rögzítettek,
- b) amelyeket már jogszerűen nyilvánosságra hoztak,
- c) amelyek a hivatásos alkalmazott és a közszereplő állambiztonsággal együttműködő személy azonosításához szükségesek,
- d) amelyek megismeréséhez az érintett írásban hozzájárult.

(5) Bárki nyilvánosságra hozhatja azon adatokat, amelyeket e törvény rendelkezései szerint nem szükséges anonimizálni.

11. §

(1) A Levéltár a kutató számára a tudományos célból történő kutatást az Ltv. rendelkezései szerint – a (2) bekezdés szerinti korlátozásokkal – engedélyezi, azzal, hogy az Ltv. 24. § (3) bekezdése szerinti támogató állásfoglalás csatolása nem szükséges.

(2) A kutató a faji eredetre, a nemzetiségi és etnikai hovatartozásra, a vallásos vagy más világnézeti meggyőződésre, illetve az érintett egészségi állapotára vonatkozó adatokat – a védelmi időn belül – csak betekintés útján vagy – ha másolatkészítésre kerül sor – anonimizálva ismerheti meg, kivéve, ha a kutató – a (3) bekezdés szerint – kifejezetten anonimizálás nélkül kéri az adatok megismerését.

(3) A Levéltár a (2) bekezdés szerinti adatok anonimizálás nélküli másolatkészítéssel járó megismerést akkor engedélyezi, ha

- a) a megfigyelés célja a faji eredettel, a nemzetiségi és etnikai hovatartozással, a vallásos vagy más világnézeti meggyőződéssel összefüggésbe hozható vagy
  - b) az érintett egészségügyi állapotára vonatkozó adat az állambiztonsági tevékenységet végző szervek működésével összefüggésbe hozható, és
- a tudományos kutató nyilatkozatában rögzíti, hogy kutatásához ezen adatok megismerése valószínűsíthetően szükséges.

4. A minősített adatok rendszeres és soron kívüli felülvizsgálata és a Minősített Iratok Felülvizsgálatát Segítő Tanácsadó Bizottság

12. §

Az 1. § (1) bekezdése szerinti iratokban található minősített adatokat a minősített adat védelméről szóló 2009. évi CLV. törvényben (a továbbiakban: Mavtv.) meghatározottakon túl rendszeresen – legalább két évente – vagy a minősített iratot kezelő nemzetbiztonsági szolgálatot irányító miniszter felhívására soron kívül felül kell vizsgálni. A felülvizsgálat során annak a minősített adatnak a minősítése tartható fenn, amely

- a) olyan személyre vonatkozik, aki 2020. január 1-je után a nemzetbiztonsági szolgálatok állományába tartozott, vagy azokkal titkosan együttműködött,
- b) olyan, az 1. §-ban meghatározott szerveknél végzett tevékenységre vonatkozik, amely miatt az érintettet külföldön kiutasítás, beutazási tilalom vagy büntetőeljárás fenyegetné,
- c) olyan személyre vonatkozik, akinek az 1. §-ban meghatározott szerveknél végzett tevékenysége miatt alaposan feltehető, hogy személyének felfedése esetén e tevékenysége miatt ellene vagy hozzátartozójával szemben az életet, a testi épséget, illetve a személyes szabadságot súlyosan sértő vagy veszélyeztető bűncselekményt követnek el,
- d) olyan állambiztonsággal együttműködő személy személyazonosságának felfedéséhez vezet, akinek megismerése nyilvánvalóan vagy kimutathatóan sértené Magyarország nemzetbiztonsági érdekeit,
- e) az azt jogszerűen birtokló szerv törvényben meghatározott feladatai ellátásához rendszeresen és elengedhetetlenül szükséges,
- f) nyilvánosságra kerülése nyilvánvalóan vagy kimutathatóan sértené Magyarország nemzetközi kötelezettségvállalását,
- g) nyilvánosságra kerülése nyilvánvalóan vagy kimutathatóan sértené Magyarország és valamely európai uniós, illetve Európai Gazdasági Térségben vagy az Észak-atlanti Szerződés Szervezetében részes tagállam közötti viszonyt,
- h) nyilvánosságra kerülése nyilvánvalóan vagy kimutathatóan sértené Magyarországnak, a határon kívül élő magyarokért viselt felelőssége érvényesítéséhez fűződő érdekeit.

13. §

(1) A 12. § szerinti rendszeres vagy soron kívüli felülvizsgálat során minősítésében fenntartott, a nemzetbiztonsági szolgálatok kezelésében álló, az 1. § (1) bekezdése szerinti minősített adatot tartalmazó iratok (a továbbiakban: minősített iratok) kapcsán elvégzett felülvizsgálat támogatása és ellenőrzése céljából a Minősített Iratok Felülvizsgálatát Segítő Tanácsadó Bizottság (a továbbiakban: Bizottság) működik.

(2) A Bizottság az (1) bekezdés szerinti célból

- a) közreműködik a minősített iratok minél teljesebb és szélesebb körű kutathatóságának, illetve nyilvánosságra hozhatóságának érdekében a minősített iratokban foglalt minősített adatok minősítésének feloldásához szükséges előzetes értékelés lefolytatásában, valamint

ehhez kapcsolódóan javaslatot tesz a felülvizsgálat nyomán meghozandó minősítői intézkedésre,

- b) az a) pont szerint elvégzett szakmai, illetve értékelő munkájáról – a minősített adatok védelméről szóló előírások figyelembevételével – a nyilvánosság előtt rendszeresen beszámol, és nyilvános jelentést tesz közzé, valamint
- c) további intézkedési javaslatokat – ideértve az esetleges jogszabály-módosítási javaslatokat is – fogalmazhat meg az a) pont szerinti célok elérése érdekében.

(3) A Bizottság tizenegy fős testület. A Bizottság elnökét és további tagjait a Kormány egyedi határozatban nevezi ki határozatlan időtartamra. A Bizottság

- a) elnökére a nemzetbiztonsági szolgálatok irányításáért felelős miniszter, a polgári hírszerzési tevékenység irányításáért felelős miniszter és a honvédelemért felelős miniszter (a továbbiakban együtt: nemzetbiztonsági szolgálatokat irányító miniszterek) közösen,
- b) négy – a nemzetbiztonsági szolgálatok állományába tartozó vagy egyéb nemzetbiztonsági gyakorlattal vagy szakismeretekkel rendelkező – tagjára a nemzetbiztonsági szolgálatokat irányító miniszterek közösen,
- c) hat – az elmúlt rendszer működésének feltárásában, illetve annak titkosszolgálati tevékenysége vizsgálata terén kiemelkedő szakértelemmel bíró történész vagy levéltáros végzettségű, továbbá az információs jogok vagy a minősített adatok védelme kapcsán kiemelkedő tudással bíró jogász végzettségű – szakértői tagjára a kultúráért felelős miniszter

tesz javaslatot. A javasolt személy egyetértése hiányában nem nevezhető ki, bizottsági tagsága nem tartható fenn.

(4) A Bizottság elnöke és (3) bekezdés b) pontja szerinti tagjai a bizottsági közreműködésükre tekintettel díjazásban nem részesülnek és költségterítésre nem jogosultak, a Bizottság (3) bekezdés c) pontja szerinti tagjai bizottsági közreműködésükre tekintettel – az utazási, illetve a feladatok ellátásához kapcsolódó igazolható egyéb szükségleteik fedezéséhez – költségterítésre jogosultak.

(5) A Bizottság tagja a feladatai ellátásához szükséges minősített adatokat – a Mavtv. rendelkezéseitől eltérően – személyi biztonsági tanúsítvány nélkül, titoktartási nyilatkozat kitöltését követően ismerheti meg, és köteles a minősített adat védelmére vonatkozó követelményeket megtartani.

(6) A Bizottság rendszeresen ülésezik, amelyeket a felülvizsgálandó minősített iratokat kezelő nemzetbiztonsági szolgálat székhelyén vagy azok őrzésére szolgáló egyéb helyen kell megtartani. A Bizottság ülései nem nyilvánosak, azokon csak a Bizottság tagjai, illetve a Bizottság által arra meghívott – személyi biztonsági tanúsítvány alapján vagy más módon a minősített adatok megismerésére jogosult – személyek vehetnek részt. A Bizottság e törvény szerinti feladatkörében döntéseit szótöbbséggel hozza meg.

(7) A nemzetbiztonsági szolgálatok – az ezen iratokat tételesen megjelölő jegyzék útján – teljes körűen beszámolnak a Bizottság számára a kezelésükben álló azon minősített iratokról, amelyek a rendszeres vagy soron kívüli felülvizsgálatot követően továbbra is minősített adatot tartalmaznak, ideértve azt az esetet is, ha a felülvizsgálat eredményeként a minősítési szint csökkentésére vagy a minősítés érvényességi idejének módosítására került sor. A Bizottság az (1) bekezdés szerinti feladata ellátása érdekében a 12. §-ban meghatározott, a minősítés fenntartását igazoló és azt részletesen alátámasztó okok megjelölésével valamennyi minősített iratot megismerheti és áttekintheti, továbbá a minősítés megismételt, soron kívüli

felülvizsgálatának javasolt tartalmára – így a minősítés fenntartására vagy megszüntetésére – kiterjedően javaslatot tesz.

(8) A Bizottság javaslatot tesz a minősítőnek azon minősített iratok minősítésének haladéktalan megszüntetésére, amelyek minősítése fenntartását az e törvény rendelkezései alapján – így különösen az (2) bekezdés szerinti célokat is figyelembe véve – nem tartja indokoltnak. A minősítő köteles az intézkedési javaslatot megvizsgálni, illetve a minősítést a Mavtv. rendelkezései szerint soron kívül felülvizsgálni, valamint – ha a minősítés megszüntetésére nem került sor, annak részletes okaira kiterjedően – annak eredményéről a Bizottságnak és a minősített iratot kezelő nemzetbiztonsági szolgálatot irányító miniszternek tételesen beszámolni.

(9) A Levéltár számára – a 8. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezés figyelembevételével – haladéktalanul át kell adni azon iratokat, amelyek tekintetében a (8) bekezdés szerinti javaslat szerint elvégzett soron kívüli felülvizsgálat alapján a minősítés megszüntetésére sor került.

(10) A nemzetbiztonsági szolgálatokat irányító miniszterek rendszeresen tájékoztatást nyújtanak a Kormány részére azon minősített iratok köréről, amelyek tekintetében a minősítés megszüntetésére a Bizottság javaslata ellenére nem került sor.

(11) A Bizottság működésének adminisztratív feladatait a Levéltár látja el. A Bizottság e törvényben nem rendezett szervezeti és működési szabályait – nyilvánosan közzétett – ügyrendjében határozza meg.

5. A Levéltár által közzétett és terjesztett adatok, továbbá a Levéltár feltáró tevékenysége

14. §

(1) Az e § szerinti adatokat tartalmazó iratokat a Levéltár hivatalos honlapján, digitális formában, személyazonosítás nélkül, – a meg nem ismerhető adatok kivételével – korlátozástól mentesen, kereshető formában bárki számára hozzáférhetővé teszi.

(2) A Levéltár kezelésében álló

- a) hatos kartonon az állambiztonsággal együttműködő személyre vonatkozóan felvett – az érintett személy személyi azonosítója, illetve a hatos karton hátoldalán esetlegesen szereplő, az érintett személy egészségi állapotára, kóros szenvedélyére, szexuális életére vagy szexuális irányultságára vonatkozó személyes adat kivételével – valamennyi adat,
  - b) B-naplóban az állambiztonsággal együttműködő személyre vonatkozóan felvett valamennyi adat,
  - c) B-dossziében az állambiztonsággal együttműködő személyre vonatkozóan szereplő – az érintett személy kóros szenvedélyére, szexuális életére vagy szexuális irányultságára vonatkozó személyes adatok kivételével – valamennyi adat,
  - d) mágnesszalagon tárolt adatokról készített, az állambiztonsággal együttműködő személyre vonatkozó valamennyi, a minősített adat fogalma alá nem eső leíró adat
- közérdekből nyilvános adat.

15. §

A Levéltár feltáró tevékenysége keretében – az Infotv. 5. § (8) bekezdésére figyelemmel – a kezelésében álló iratokban szereplő további személyes adatot nyilvánosságra hozhat, ha az a

Levéltárban kezelt iratokkal összefüggő történelmi eseményekről folytatott kutatások eredményeinek bemutatásához szükséges.

6. Záró és átmeneti rendelkezések

16. §

Ez a törvény 2026. október 20-án lép hatályba.

17. §

(1) Az elmúlt rendszer titkosszolgálati tevékenységének feltárásáról és az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára létrehozásáról szóló 2003. évi III. törvény 6. §-a alapján tett nyilatkozattal, az adatok kutathatóságára vonatkozó tiltó nyilatkozatok az e törvény hatálybalépésével hatályukat veszítik, továbbá új tiltó nyilatkozat megtételére nem kerülhet sor.

(2) Az elmúlt rendszer titkosszolgálati tevékenységének feltárásáról és az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára létrehozásáról szóló 2003. évi III. törvény szerint létrehozott Bizottság az e törvény hatálybalépését követően változatlan formában folytatja tevékenységét.

(3) Minden természetes és jogi személy, valamint jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet köteles az 1. § (1) bekezdésében meghatározott és jogellenesen birtokában lévő iratokat – ideértve azok másodpéldányait és másolatait is – a Levéltárnak az elmúlt rendszer titkosszolgálati tevékenységének teljes körű feltárásáról és az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltáráról szóló 2026. évi ... törvény hatálybalépését követő hat hónapon belül átadni.

(4) Aki a (3) bekezdésben meghatározott határidőn belül az ott meghatározott iratot a Levéltár részére rendelkezésre bocsátja, mentesül az iratok birtokában tartása miatt előírt hátrányos jogkövetkezmények – ideértve a büntetőjogi felelősség megállapítását is – alól.

18. §

A Levéltár a 14. § (2) bekezdés a) és d) pontja szerinti adatokat az e törvény hatálybalépésével egyidejűleg, a 14. § (2) bekezdés b) és c) pontja szerinti adatokat az e törvény hatálybalépésének napjától folyamatosan, de legkésőbb 2026. december 31. napjáig teszi közzé.

19. §

A köziratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló 1995. évi LXVI. törvény

- a) 22. § (2) bekezdésében a „levéltári anyagban kutatást végző személy részére” szövegrész helyébe a „levéltári anyagban kutatást végző személy (a továbbiakban: kutató) részére” szöveg,
- b) 24. § (1) bekezdés nyitó szövegrészeiben a „harminc év” szövegrész helyébe az „öt év” szöveg lép.

20. §

Hatályát veszti az elmúlt rendszer titkosszolgálati tevékenységének feltárásáról és az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára létrehozásáról szóló 2003. évi III. törvény.

21. §

Hatályát veszti az elmúlt rendszer titkosszolgálati tevékenységének feltárásáról és az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára létrehozásáról szóló 2003. évi III. törvény végrehajtásáról szóló 43/2003. (III. 31.) Korm. rendelet.